

واژه‌نامه

Advance	پیشرفت کردن
Attribute	مشخصه، ویژگی
Append	پیوست کردن، افزودن
Archive	بایگانی
Backup	پشتیبان
Clear	پاک کردن
Content	محتوی
Compress	فشردن، مترآکم کردن
Daily	روزانه
Differential	تفاضلی، دیفرانسیل
First	اول
Image	تصویر
Incremental	افزودن واحد به واحد
Mark	علامت گذاشتن
Need	احتیاج داشتن
Other	دیگر
Perform	اچرا کردن، انجام دادن
Progress	پیشرفت کردن
Repair	تعمیر کردن
Recent	آخر
Restore	به حالت اول بازگرداندن
Set	مجموعه
Select	انتخاب کردن ، گزیدن
Tape	نوار

آزمون تئوری

درستی یا نادرستی گزینه‌های زیر را تعیین کنید.

- ۱- نسخه‌پشتیبان را در دیسک نوری می‌توان ذخیره کرد.
- ۲- دیسک‌های فلاپی برای تهیه نسخه‌پشتیبان به کار نمی‌روند.
- ۳- ۲۰۰ System Restore به مگا بایت فضای آزاد نیاز دارد.
- ۴- روی فایل‌های E-Mail و صفحات وب تاثیر ندارد.

در جای خالی عبارت مناسب بنویسید.

- ۵- عملکرد System Restore ..... بر اساس ایجاد ..... است.
- ۶- پوشش‌هایی که محتويات آن‌ها به گونه‌ای نگهداری می‌شوند که در فضای دیسک، صرفه‌جویی شود، پوشش ..... نامیده می‌شوند.
- ۷- پوشش‌های فشرده NTFS، فقط در پارچه ..... کار می‌کند.
- ۸- برای به اشتراک گذاشتن اطلاعات با افراد دیگر، پوشش‌های ..... مناسب هستند.

معادل عبارت‌های سمت راست را از ستون سمت چپ انتخاب کنید و مقابل آن بنویسید.

a) Backup	۹- نقطه بازیابی
b) Zip	۱۰- بازگرداندن سیستم به وضعیت پایدار قبلی
c) Image	۱۱- پشتیبان‌گیری از اطلاعات
d) Restore	۱۲- گرفتن تصویر از سیستم عامل در بهترین حالت
e) System Restore	۱۳- فشرده‌سازی اطلاعات
f) Restore Point	

گزینه‌ی صحیح را انتخاب کنید.

- ۱۴- فایل پشتیبان با پسوند ..... ذخیره می‌شود.
الف) .BKP   ب) .EXE   ج) .FAT
د) .XLS
- ۱۵- در کدامیک از انواع نسخه‌ی پشتیبان، از فایل‌هایی که از آن‌ها پشتیبان تهیه نشده است، پشتیبان‌گیری به عمل می‌آید؟
الف) Differential   ج) Incremental   ب) Daily   د) Normal
- ۱۶- مسیر اجرای برنامه Backup کدام است؟
الف) Start→All Program→Accessories→System Tools →Backup ( )

- Start→All Program→System Tools →Backup ب)

Start→All Program→Backup ج)

Start→All Program→Accessories→Accessibility →Backup د)

۱۷- با استفاده از برنامه Backup از کدام یک از گزینه های زیر می توان نسخه پشتیبان تهیه کرد؟

الف) از سندها و تنظیمات خود

ب) از سندها و تنظیمات هر حساب کاربری تعریف شده در سیستم

ج) از همه اطلاعات موجود در سیستم

د) همه موارد

۱۸- پسوند فایل هایی که با استفاده از برنامه Backup ایجاد می شود کدام است؟

الف) bkf

ب) Mfd

ج) Reg

د) Mbف)

۱۹- در صورت بروز مشکل با کدام ایزار می توان سیستم عامل را به وضعیت ایستای قبل باز گرداند؟

الف) System Information

ب) Task Maneger

ج) Folder Option

د) System Restore

۲۰- برنامه System Restore براساس کدام عملکرد می تواند سیستم را به حالت قبل از بروز مشکل باز گرداند؟

الف) از طریق اطلاعات رجیستری

ب) از طریق نقاط بازیافت

ج) از طریق System Information

د) از طریق Task Maneger

به پرسش‌های زیر پاسخ تشریحی دهید.

- ۲۱- در کدام یک از انواع نسخه‌پشتیبان، از فایل‌هایی که دچار تغییرات شده باشند، نسخه‌پشتیبان گرفته می‌شود؟

۲۲- هدف از گرفتن Image چیست؟

۲۳- نقطه‌ی بازیافت چیست؟

شماره استاندارد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ۱۵/۱/۲ - ف ۵

شماره استانداردسازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور ۳-۴۲/۲۴/۱۰/۳

۹۸

فصل سوم

هدف کلی فصل:

توانایی پیگردی Windows XP

اهداف رفتاری (جزئی)

پس از مطالعه‌ی این فصل، از فرآگیر انتظار می‌رود که :

- با فرآیند راه‌اندازی سیستم آشنا شود.
- با اجزای پوششی System32 آشنا شود.
- با فایل رجیستری ویندوز و ساختار آن آشنا شود.
- برنامه‌های غیرقابل اجرا در ویندوز XP را در مدد سازگاری (Compatibility) اجرا نماید.

زمان (ساعت)	
عملی	تئوری
۸	۴

مقدمه

شما در این فصل درباره‌ی فایل‌هایی که در جریان فرایند راهاندازی سیستم به کار می‌روند، مطالبی را خواهید آموخت. همچنین با رجیستری که کلیه تنظیمات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری را به صورت متمرکز در یک بانک اطلاعاتی دربرداشت آشنا می‌شوید. بعضی از برنامه‌ها در محیط ویندوز XP اجرا نمی‌شوند شما به راحتی می‌توانید آن‌ها را در مد سازگاری اجرا کنید.

۱-۳ مراحل راهاندازی سیستم

قبل از بررسی مراحل راهاندازی سیستم به مفاهیم و عبارات زیر توجه نمایید:

- **MBR^۱**: اولین سکتور دیسک سخت است که حاوی اطلاعات پارتیشن‌بندی دیسک است و فرایند راهاندازی کامپیوتر از روی آن آغاز می‌شود.
  - **Bios^۲**: نرم‌افزار خاصی است که به عنوان Interface (میانجی) بین عناصر اصلی سخت‌افزارهایی که بر روی سیستم و سیستم‌عامل نصب شده است، ایفای وظیفه می‌نماید. این نرم‌افزار اغلب به صورت یک تراشه بر روی برد اصلی نصب می‌گردد. در برخی حالات یک نوع خاص از حافظه Rom خواهد بود.
  - **Ntldr^۳**: یکی از فایل‌های راهانداز است که در فهرست ریشه‌ی پارتیشن فعل قرار دارد.
  - **Boot^۴**: این واژه به منزله بارگذاری سیستم‌عامل در حافظه می‌باشد.
- در هنگام راهاندازی (Startup)، کامپیوتري که ویندوز XP در آن نصب شده است، پارتیشن راهانداز (Boot) دیسک سخت را جستجو می‌کند. این عمل در چهار مرحله زیر رخ می‌دهد:
- ۱- نرم‌افزار موجود در Bios^۳، اطلاعاتی مانند میزان حافظه موجود و نوع دیسک سخت را بر روی صفحه نمایش نشان می‌دهد و اجزای سخت‌افزاری را بررسی می‌کند تا از سالم بودن آن‌ها مطمئن شود.
  - ۲- برنامه‌ی Bios، به جستجوی مکان راهانداز (Boot) می‌پردازد. بعد از یافتن آن، MBR را بارگذاری و اجرا می‌کند.
  - ۳- MBR در جدول پارتیشن محل پارتیشن فعل (Active) را جستجو می‌کند و پس از یافتن آن، Boot Sector در پارتیشن فعل را در حافظه بارگذاری کرده و سپس آن را اجرا می‌کند.
  - ۴- Boot sector، محلی است که فایل راهاندازی سیستم‌عامل (Ntldr file) تگذاری می‌شود.

۳-۲ مرحله‌ی Boot ویندوز

بعد از بارگذاری Ntldr در حافظه، در مرحله‌ی Boot، اطلاعاتی راجع به سخت‌افزار و درایوها برای عملیات بارگذاری Windows XP جمع‌آوری می‌شود. مرحله Boot دارای ۴ مرحله می‌باشد:

- مرحله بارگذاری اولیه
- انتخاب سیستم‌عامل
- شناسایی سخت‌افزار
- انتخاب پیکربندی

۳-۲-۱ مرحله‌ی بارگذاری اولیه

پس از این که کنترل به Ntldr واگذار گردید، این فایل فرایند استقرار سیستم‌عامل ویندوز XP را آغاز می‌نماید و فایل Boot.ini در حافظه بارگذاری می‌کند.

۳-۲-۲ انتخاب سیستم‌عامل

در مرحله‌ی Boot، Ntldr فایل Boot.ini را می‌خواند. اگر بیش از یک سیستم‌عامل در فایل Boot.ini وجود داشته باشد، در یک صفحه لیستی از سیستم‌عامل‌های موجود نشان داده می‌شود. اگر شما قبل از پایان زمان تعیین‌شده توسط Timeout، انتخاب خود را انجام ندهید، Ntldr سیستم‌عامل پیش فرضی را که در ini تعریف شده است، بارگذاری می‌کند.

نکته: برنامه نصب Windows XP همیشه آخرین سیستم‌عامل نصب شده را به عنوان سیستم‌عامل پیش‌فرض در فایل Boot.ini قرار می‌دهد.

۳-۲-۳ شناسایی سخت‌افزار

فایل Ntdetect.com که در فهرست ریشه‌ی پارتیشن فعل قرار دارد در حافظه، بارگذاری و اجرا می‌گردد. این فایل عمل شناسایی سخت‌افزار را بر عهده دارد و فهرستی از سخت‌افزارهای نصب شده‌ی جدید را جمع‌آوری می‌کند و در اختیار Ntldr قرار می‌دهد تا در رجیستری ثبت شود.

۴-۳ انتخاب پیکربندی

بعد از آن‌که عمل بارگذاری Windows XP را آغاز کرد، اطلاعات سخت‌افزاری را جمع‌آوری می‌کند و فهرستی از الگوهای سخت‌افزاری را نشان می‌دهد. اولین الگوی سخت‌افزاری در حالت انتخاب است. شما می‌توانید با فشاردادن کلیدهای جیت‌دار، الگوی دیگری را انتخاب کنید.

اگر بک الگوی سختافزاری وجود داشته باشد دیگر Ntldr هیچ منوبی را نشان نمی‌دهد و Windows XP با استفاده از پیکربندی الگوی سختافزاری پیش‌فرض، بارگذاری می‌شود.

۳-۳ آشنایی با فایل Boot.ini

وقتی Windows XP در کامپیوتر شما نصب می‌شود، ویندوز فایل Boot.ini را در پارتیشن فعال (Active) ذخیره می‌کند. Ntldr از اطلاعات موجود در فایل Boot.ini استفاده می‌کند و صفحه‌ای را نمایش می‌دهد تا شما سیستم‌عامل مورد نظر خود را جهت راهاندازی سیستم انتخاب نمایید.

فایل Boot.ini، یک فایل متنی است که شامل گزینه‌هایی در ارتباط با راهاندازی کامپیوتر است. این فایل، مدت زمان انتظار برای سیستم‌عامل، محل فیزیکی سیستم‌عامل پیش‌فرض جهت راهاندازی کامپیوتر، نام، تعداد و محل ذخیره‌ی سیستم‌عامل‌های موجود در کامپیوتر را نشان می‌دهد.

متن زیر نمونه یک فایل Boot.ini می‌باشد:

```
timeout=30
```

```
Default=multi(0)disk(0)rdisk(0)partition(1)\windows
```

```
[operating systems]
```

```
multi(0)disk(0)rdisk(0)partition(1)\WINDOWS="Microsoft Windows XP Professional"/fastdetect
```

-۱ : مدت زمان انتظار برای انتخاب سیستم‌عامل بر حسب ثانیه می‌باشد.

-۲ : محل فیزیکی ذخیره‌ی سیستم‌عامل پیش‌فرض جهت راهاندازی کامپیوتر می‌باشد.

-۳

```
[operating systems]
```

```
multi(0)disk(0)rdisk(0)partition(1)\WINDOWS="Microsoft Windows XP Professional"/fastdetect
```

نام و محل ذخیره‌ی سیستم‌عامل (یا سیستم‌عامل‌های) موجود در کامپیوتر را نشان می‌دهد. در این مثال فقط یک سیستم‌عامل ویندوز XP وجود دارد.

متن زیر نمونه یک فایل Boot.ini دیگر می‌باشد. همان‌طور که مشاهده می‌کنید ویندوز XP و ۲۰۰۰ در سیستم موجود است و ویندوز XP، ویندوز پیش‌فرض می‌باشد.

```
[boot loader]
```

```
timeout=30
```

```
default=multi(0)disk(0)rdisk(0)partition(1)\WINDOWS
```

```
[operating systems]
```

```
multi(0)disk(0)rdisk(0)partition(1)\WINDOWS="Microsoft Windows XP Professional"/fastdetect
```

```
multi(0)disk(0)rdisk(0)partition(2)\WINt="Microsoft Windows 2000 Professional"/fastdetect
```


نکته: ویندوز XP به گونه‌ای طراحی شده است که بتوان بیش از یک سیستم‌عامل را بر روی یک کامپیوتر نصب کرد. بر اساس قابلیت Boot.ini، اگر در کامپیوترا بیش از یک سیستم‌عامل وجود داشته باشد، در هنگام راهاندازی کامپیوتر، نام سیستم‌عامل از کاربر پرسیده می‌شود.

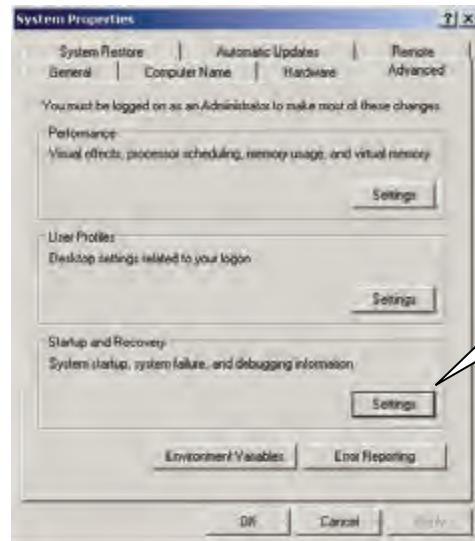
۳-۱ ویرایش فایل Boot.ini

شکل ۱-۳-۱ انتخاب گزینه Properties

برای ویرایش فایل Boot.ini به ترتیب زیر عمل کنید:

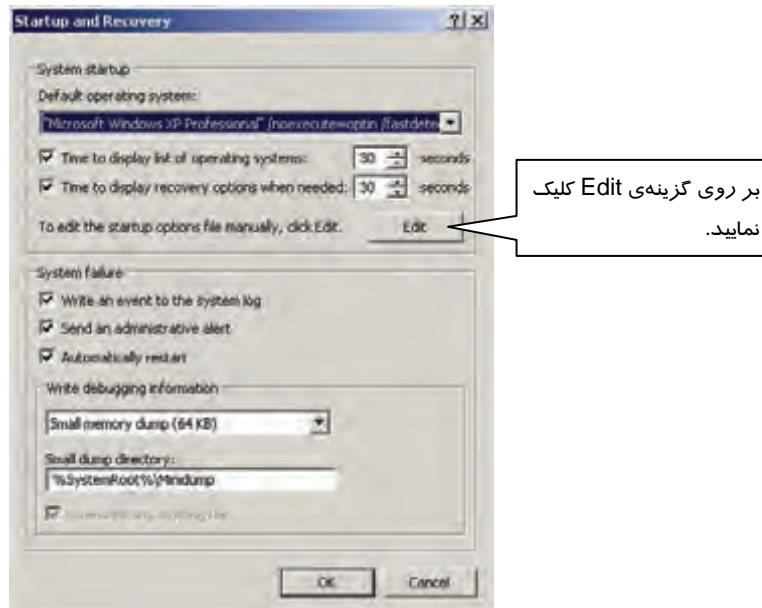
- ۱- بر روی آیکن My Computer راست کلیک کنید و گزینه Properties را انتخاب نمایید(شکل ۱-۳).
- ۲- در پنجره‌ی System Properties بر روی زبانه‌ی Advanced کلیک کنید و از قسمت Startup and Recovery، بر روی گزینه Settings کلیک نمایید(شکل ۲-۲).

شکل ۲-۳-۲ کادر محاوره‌ای System Properties

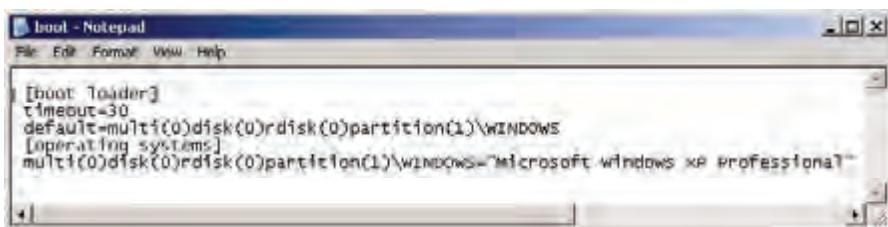

۳- در پنجره‌ی Startup and Recovery بر روی گزینه‌ی Edit کلیک کنید(شکل ۳-۳).

شکل ۳-۳ برای مشاهده‌ی فایل boot.ini بر روی گزینه‌ی Edit کلیک کنید.

۴- فایل boot.ini را داخل برنامه‌ی Notepad مشاهده می‌نمایید که در صورت لزوم می‌توانید محتوا آن را تغییر دهید(شکل ۴-۳).

شکل ۴-۳ محتوای فایل boot.ini

نکته: در ویرایش فایل Boot.ini دقت کنید. در مورد مطالبی که آگاهی ندارید، تغییراتی اعمال نکنید. اما معمولاً کاربران مدت زمان انتظار برای بارگذاری سیستم عامل یعنی مقدار Timeout را تغییر می‌دهند.

۴-۳ اجزای System32

پوشه‌ی System32 در پوشه‌ی Windows قرار دارد و حاوی اطلاعات ارزنده‌ی سیستمی ویندوز می‌باشد. ویروس‌های کامپیوتری معمولاً به این پوشه حمله می‌کنند تا به اطلاعات سیستمی ویندوز آسیب برسانند و ویندوز را عمل‌آور کار بیندازند. معمولاً کاربران از فهرست System32 یک Backup تهیه می‌کنند که وقتی system32 آسیب دید، به جای آن، یک Restore سالم کنند.

در ادامه به برخی از اطلاعات مهم واقع در System32 اشاره می‌شود:

- **پوشه‌ی Config :** فایل‌های رجیستری در گروهی از فایل‌های موجود در پوشه‌ی Config قرار دارند. رجیستری، یک بانک اطلاعاتی مهم از اطلاعات پیکربندی ویندوز می‌باشد.
- **پوشه‌ی Restore :** حاوی فایل Restore است که بر عملکرد فایل‌های اصلی سیستم و برنامه نظارت می‌کند(شکل ۴-۵).

شکل ۴-۵ محتویات پوشه‌ی Restore

۵-۳ مشاهده و ویرایش محتوای فایل با پسوند ini از طریق System Configuration

برای مشاهده و ویرایش فایل‌های با پسوند ini از طریق System Configuration به ترتیب زیر عمل کنید:

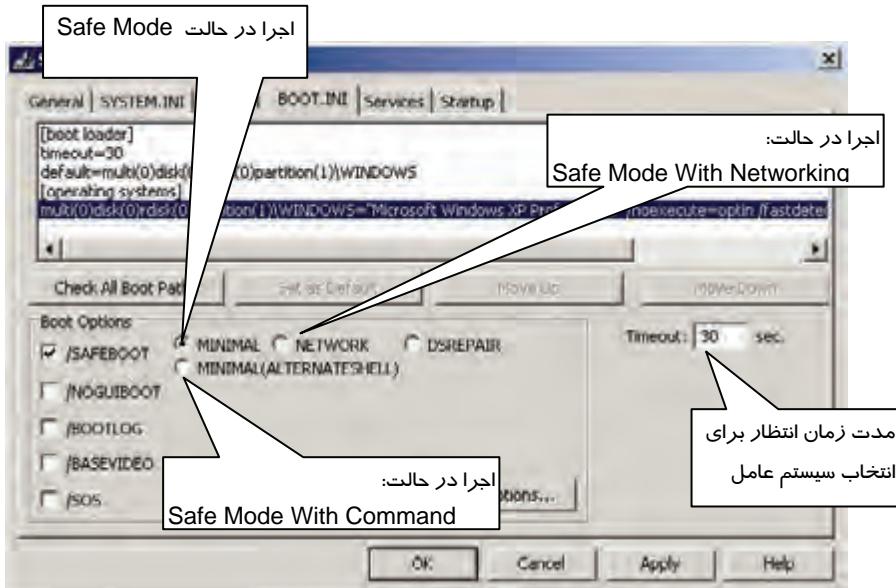
- ۱- از منوی start فرمان Run را اجرا کنید.
- ۲- دستور msconfig را تایپ کرده و بر روی دکمه‌ی OK کلیک نمایید.

شکل ۶-۳ برای مشاهده و ویرایش فایل‌های با پسوند ini، فرمان msconfig را تایپ کنید

در این صورت پنجره‌ی System Configuration Utility باز می‌شود.

۳- در پنجره‌ی شکل ۳-۷، بر روی زبانه‌ی Boot.ini کلیک کنید.

شکل ۳-۷ محتویات فایل boot.ini

نکته: در پنجره‌ی System Configuration Utility، دقت کنید تا حدالامکان از تغییردادن گزینه‌هایی که در مورد آن آگاهی ندارید پرهیزید.

قسمت بالایی پنجره، محتویات فایل Boot.ini را نمایش می‌دهد. گزینه‌هایی که در قسمت پایین پنجره ظاهر می‌شوند، این امکان را به شما می‌دهد تا ویندوز را در حالت‌های مختلف راهاندازی و اجرا کنید. در ادامه برخی از گزینه‌های موجود در قسمت پایین پنجره توضیح داده‌اند:

دکمه‌ی Check All Boot Paths : اگر سیستم‌عامل‌های دیگری را نصب کنید و یا پارتبیشن‌هایی را کپی یا حذف نمایید، ممکن است هنوز داده‌هایی در Boot.ini باقی بماند که به سیستم‌عامل‌های قبلی و یا پارتبیشن‌های حذف شده اشاره کنند. پس شما باید این داده‌ها را حذف کنید. با کلیک بر روی این دکمه، داده‌های ورودی در فایل Boot.ini کنترل می‌شود و داده‌های غیرضروری، حذف می‌گردد.

/Safeboot : با انتخاب این گزینه، ویندوز در یکی از حالت‌های راهاندازی زیر Boot می‌شود:

الف - Minimal : با انتخاب این گزینه، ویندوز در حالت Safe Mode اجرا می‌شود.

ب - Network : ویندوز در حالت Safe Mode With Networking اجرا می‌شود. زمانی از این حالت استفاده می‌شود که برای تعمیر کامپیوتر نیاز فوری به ابزارها یا فایل‌های کامپیوتر راه دور یا شبکه وجود داشته باشد.

نکته: اگر سیستم عامل نتواند در حالت عادی اجرا شود، برای تشخیص و شناسایی مشکل از حالت Safe Mode استفاده می‌شود که فقط ابزارهای صفحه کلید، ماوس، صفحه نمایش و دیسک‌ها در دسترس قرار می‌شوند.

ج - Safe Mode With Command Line : Minimal (Alternateshell) با انتخاب این گزینه، ویندوز در حالت اجرا می‌شود که خط فرمان، فضایی شبیه به محیط DOS است و اکثر دستورات DOS در این خط فرمان اجرا می‌گردد. به عنوان مثال در خط فرمان می‌توان با یکی از فرامین DOS مانند Chkdsk ، علت خرابی سیستم پیگیری شود.

نکته: در شکل (۳-۷) می‌توان مدت زمان انتظار برای بارگذاری سیستم عامل (timeout) را تغییر داد.

۴- فایل win.ini، تنظیمات درایورهای ویندوز نظیر کارت گرافیکی، کارت صوتی، چاپگر، فاکس، درگاه‌ها و غیره را انجام می‌دهد و فایل system.ini، تنظیمات اعمال شده در control panel را ذخیره می‌کند. در پنجره‌ی شکل ۳-۷ برای مشاهده و ویرایش فایل system.ini بر روی زبانه‌ی system.ini کلیک نمایید که هر دو پنجره شبیه به هم به نظر می‌رسند(شکل ۳-۸).

(شکل ۳-۸) محتويات فایل system.ini

مثال ۳-۱

محفویات فایل Boot.ini به صورت زیر می‌باشد. همان‌طور که مشاهده می‌کنید ویندوز XP و ۲۰۰۰ در سیستم موجود است، ترتیبی دهید که ویندوز ۲۰۰۰، ویندوز پیش‌فرض باشد.

روش کار به شرح زیر است:

۱- فایل Boot.ini را که قبلاً مشاهده کرده‌اید، با برنامه‌ی Notepad باز کنید.

۲- قسمت Default را به صورت زیر تغییر دهید.

Default= multi(0)disk(0)rdisk(0)partition(2)\Win

۳- فایل را Save کنید و از برنامه خارج شوید.

۳-۶ رجیستری

رجیستری یک بانک اطلاعاتی است که تنظیمات سخت‌افزار و نرم‌افزار سیستم در آن ذخیره می‌شود. رجیستری اطلاعات اولیه‌ی مناسب برای راهاندازی و کارکرد درست ویندوز را فراهم می‌کند همچنین اطلاعات لازم جهت راهاندازی برنامه‌ها و راهاندازی دستگاه‌ها را فراهم می‌نماید و به این ترتیب سیستم‌عامل را کنترل می‌کند.

۳-۶-۱ رجیستری چیست؟

رجیستری یک بانک اطلاعاتی است و شامل اطلاعات زیر است:

- ۱- سخت‌افزارهای نصب شده در کامپیوتر شامل CPU، انواع BUS، ماوس و صفحه کلید...
- ۲- درایور نصب شده سخت‌افزارها
- ۳- برنامه‌های نصب شده
- ۴- تنظیمات کارت شبکه، کارت گرافیک و ...

اطلاعات درون رجیستری به وسیله مؤلفه‌های Windows XP خوانده می‌شوند و همچنین به وسیله آن مؤلفه‌ها به روز و یا اصلاح می‌شوند.

جدول زیر برخی از مؤلفه‌هایی را که به رجیستری دسترسی دارند نشان می‌دهد.

جدول ۱-۳ مؤلفه‌هایی که به رجیستری دسترسی دارند

عملکرد	مؤلفه
در هنگام Startup ویندوز XP اطلاعات لازم را از رجیستری می‌خواند. این اطلاعات شامل هر چیزی است که باید بارگذاری شود. همچنین هسته‌ی اصلی، شماره نسخه-ی خود را در رجیستری می‌نویسد.	۱- هسته ویندوز XP ^۱

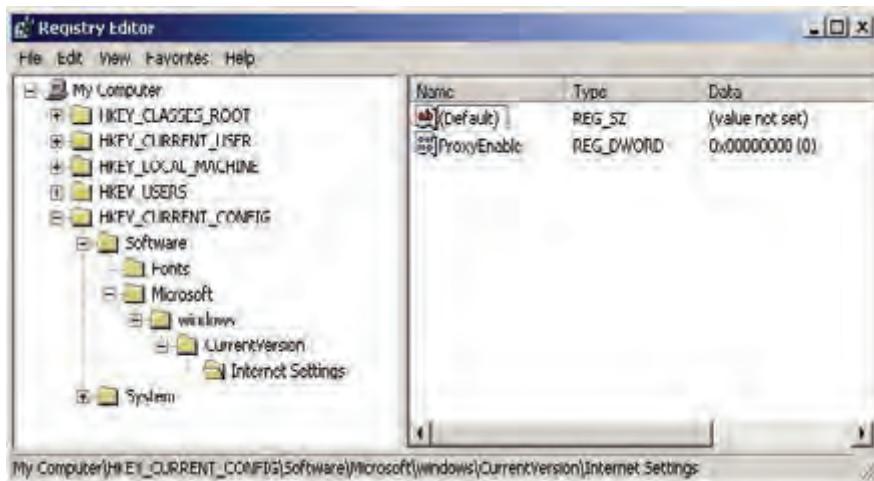
^۱ Ntoskrnl. exe

عملکرد	مولفه
درایور دستگاه‌ها پارامترهای پیکربندی را از رجیستری دریافت می‌کنند.	درایور دستگاه‌ها
Windows XP محیط کاری کاربر را در User profiles ایجاد و نگهداری می‌کند. وقتی کاربر Log on می‌کند سیستم Profile را از رجیستری بارگذاری می‌کند. ویندوز XP ابتدا تغییرات پیکربندی کاربر را در رجیستری می‌نویسد و سپس Profile را در اختیار کاربر قرار می‌دهد.	Profiles کاربر
در هنگام نصب یک سخت‌افزار یا یک نرم‌افزار، برنامه‌ی نصب می‌تواند اطلاعات پیکربندی جدید را در رجیستری اضافه کند.	برنامه‌های نصب شده
کامپیوترها بیشتر پیکربندی سخت‌افزاری را با استفاده از profile به کار می‌برند. وقتی Windows XP شروع به کار می‌کند، کاربر Profile سخت‌افزاری را انتخاب می‌کند. ویندوز XP نیز سیستم را با این Profile پیکربندی می‌کند.	Profiles سخت‌افزار
در هنگام Startup سیستم، ntdetect.com شناسایی سخت‌افزار را انجام می‌دهد. این اطلاعات، پیکربندی سخت‌افزاری پویا را در رجیستری ذخیره می‌کند.	ntdetect.com

۳-۶-۲ ساختار سلسله مراتبی رجیستری

ساختار رجیستری همانند سلسله مراتب پوشش‌ها و فایل‌های درون دیسک است.

شکل ۳-۹ ساختار سلسله مراتبی رجیستری

نکته: یک کلید (KEY) همانند یک پوشه در ویندوز است که می‌تواند تعدادی زیر کلید و Value داشته باشد.

نکته: Value Entries خصوصیات گوناگون یک کلید را تعریف می‌کنند. هر ورودی سه بخش دارد: نام، نوع داده و مقدار تخصیص یافته به ورودی (پانل سمت راست شکل ۳-۹).

کلیدهای سازنده‌ی ساختار سلسله مراتبی رجیستری در جدول زیر نشان داده شده است:

جدول ۳-۲ کلیدهای رجیستری

نوع اطلاعات	کلیدهای رجیستری
شامل اطلاعات پیکربندی شده نرم‌افزاری است.	HKEY_CLASSES_ROOT
شامل اطلاعات در مورد کاربر جاری است.	HKEY_CURRENT_USER
حاوی اطلاعات پیکربندی همه‌ی کاربران است	HKEY_USERS
شامل اطلاعاتی در زمینه‌ی پیکربندی سخت‌افزار می‌باشد که در هنگام راهاندازی سیستم‌عامل بهوسیله ویندوز XP شناخته می‌شود.	HKEY_CURRENT_CONFIG
شامل تمام اطلاعات پیکربندی شده برای کامپیوتر محلی شامل: سخت‌افزار، اطلاعات سیستم‌عامل از قبیل انواع BUS، حافظه‌ی سیستم، درایور دستگاه‌ها و اطلاعات کنترل Startup است. برنامه‌ها، درایور دستگاه‌ها و سیستم‌عامل از این اطلاعات برای تنظیم پیکربندی کامپیوتر استفاده می‌کنند.	HKEY_LOCAL_MACHINE

تمرکز تمام اطلاعات در رجیستری دارای دو فایده‌ی اصلی است:

۱- همه اطلاعات در یک موقعیت قرار دارند.

۲- امکان تهیه نسخه‌پشتیبان از رجیستری وجود دارد.

شما در اغلب موارد نیازی به کار با رجیستری ندارید به همین دلیل ویندوز هیچ راه مستقیمی برای دیدن رجیستری ارائه نمی‌دهد. اگر تمایل دارید رجیستری را تغییر دهید، باید برنامه Registry Editor را اجرا نمایید. (در فصل آینده به طور کامل بررسی می‌شود.)

بیشتر اطلاعاتی که در رجیستری ذخیره شده است اصلاً نیازی به تغییر نخواهد داشت. اگر در مواردی نیاز به تغییر باشد ویندوز این امکان را می‌دهد که از روش ساده‌تری نسبت به رجیستری آن‌ها را تغییر دهید.

به عنوان مثال تنظیمات موجود در Control panel اکثر اطلاعات را در رجیستری ذخیره می‌کند که به کمک آن می‌توانید رجیستری را ویرایش و اطلاعات آن را تغییر دهید. برای راحتی استفاده‌ی کاربر طراحی شده است، در حالی که رجیستری این چنین نیست و اطلاعات آن نباید به راحتی تغییر کند.

۳-۶-۳ فایل‌های Hive

رجیستری در کجا ذخیره می‌شود؟

رجیستری در فایل‌های متعددی در درایو سخت دستگاه شما ذخیره می‌شود این فایل‌ها Hives یا فایل‌های Hive نامیده می‌شوند.

فایل‌های Hive که حاوی اطلاعات مربوط به کامپیوتر می‌باشند، در پوششی Windows \ System32 \ Config در مکانی که پوشش‌های ویندوز شما ذخیره شده‌اند قرار دارند و فایل‌های Hive که حاوی اطلاعات کاربر هستند در پوشش Document and setting \ User name مربوط به هر کاربر ذخیره شده‌اند.

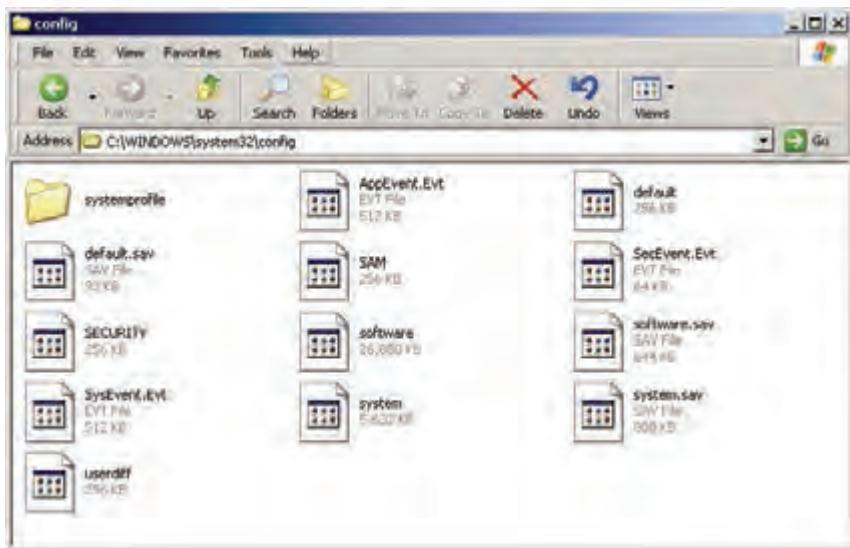
System: این فایل حاوی اطلاعاتی درباره سخت‌افزار کامپیوتر و ویندوز است. این اطلاعات در رجیستری وارد زیرکلید Hkey - Local- Machines\ system می‌شوند.

Ntuser.Dat: این فایل حاوی اطلاعاتی درباره تنظیمات دلخواه کاربر می‌باشد. ویندوز XP برای هر کاربر یک فایل NTUSER.DAT در پوششی Documents and settings و زیر پوشش‌های به نام کاربر نگاه می‌دارد. این اطلاعات وارد زیر کلید Hkey _ Local _ machine\ sam می‌شوند.

SECURITY: این فایل حاوی اطلاعات تنظیمات امنیتی است. این اطلاعات وارد کلید Hkey- local machine \ security می‌شوند.

Software: این فایل حاوی اطلاعات مربوط به نرم‌افزاری است که روی کامپیوتر نصب شده است. این اطلاعات وارد کلید Hkey_ Local _ machine\ software می‌شوند.

Default: این فایل حاوی اطلاعاتی درباره تنظیمات کاربر پیش‌فرض می‌باشد. این اطلاعات وارد کلید Hkey- user \ default می‌شوند.

شکل ۱۰-۳ فایل‌های Config در پوششی Hive قرار دارند

هر فایل Hive یک فایل Log هم دارد. Ntuser.Log , Software. Log , Default. Log و غیره. این فایلهای تغییرات فایل‌های Hive را نگاه می‌دارند و اگر تغییرات باعث اختلال در سیستم شوند، ویندوز می‌تواند Log فایل را بخواند، تغییرات به عمل آمده را تشخیص دهد و آنها را به حالت قبل بازگرداند.

۷-۳ اصول سازگاری برنامه‌های کاربردی(Compatibility)

ویندوز XP می‌تواند تعداد زیادی از برنامه‌ها را اجرا کند. شما برنامه را نصب کرده و سپس برنامه را اجرا می‌کنید ولی در پشت صحنه، ویندوز XP انعطاف‌پذیری زیادی برای تهیه محیطی که برنامه به آن نیاز دارد، فراهم می‌کند.

برخی از برنامه‌ها این گونه اجرا نمی‌شوند و نیاز دارید که از مد سازگاری ویندوز XP استفاده کنید تا برنامه تصور کند که در نسخه ویندوز مورد نظرش در حال اجرا می‌باشد.

برای مثال اگر برنامه‌ای فقط در سیستم عامل ۹۸ قابلیت اجرا داشته باشد، مد سازگاری شرایطی را فراهم می‌آورد که برنامه مورد نظر امکان تشخیص صحیح نسخه ویندوز را نداشته باشد و با تصور محیط سیستم عامل ۹۸ در ویندوز XP اجرا شود.

پس اگر برنامه‌ای به طور عادی در ویندوز XP اجرا نشد، تلاش کنید که آن را در مد سازگاری اجرا نمایید.

نکته: هنگامی که مد سازگاری را برای یک برنامه اجرا می‌کنید، این برنامه همیشه در مد سازگاری اجرا نمی‌شود.

نکته: برخی از برنامه‌ها را نباید در ویندوز XP اجرا کنید، همانند سیستم عامل‌های قدیمی برنامه‌های ضدویروس قدیمی و برنامه‌های عیب‌یاب قدیمی مثل Norton.

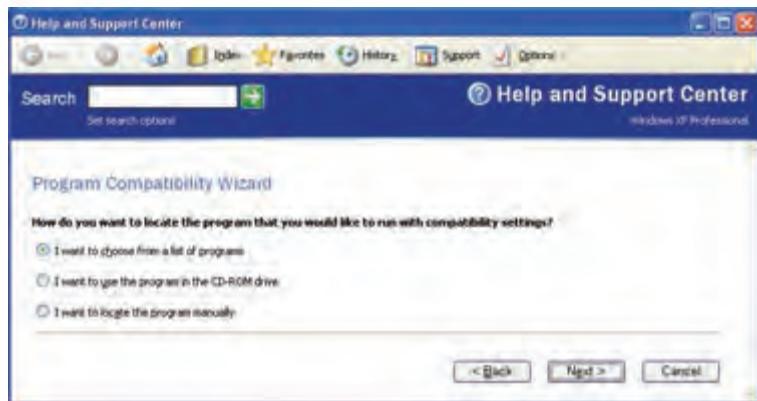
برای اجرای برنامه‌ی مد سازگاری به شکل زیر عمل کنید:

- ۱- از زیر منوی Accessories برنامه‌ی Program Compatibility Wizard را اجرا کنید.
پنجره‌ی Help And Support ظاهر می‌شود و ویزارد Program compatibility در درون آن شروع به کار می‌کند. روی دکمه‌ی Next کلیک کنید(شکل ۳-۱۱).

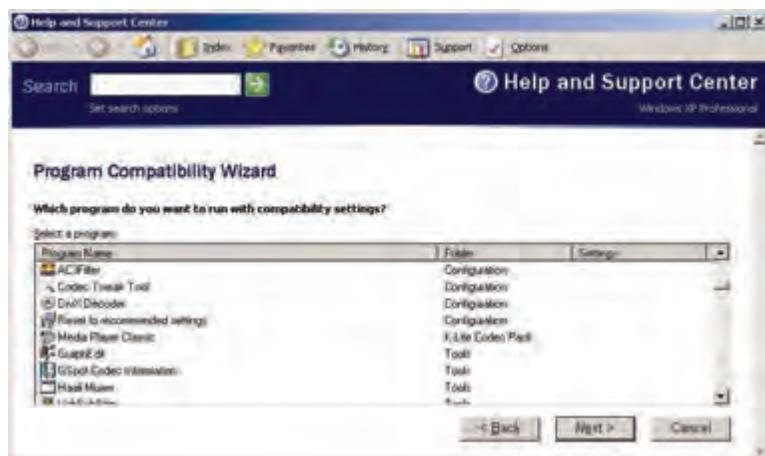
شکل ۳-۱۱ پنجره مد سازگاری

- ۲- درون پنجره‌ی Program Compatibility Wizard (شکل ۳-۱۲)، برای پاسخ به این پرسش که برنامه‌ی شما در کجا قرار دارد، سه گزینه به ترتیب زیر ظاهر می‌شود:
  - I want to choose from a list of programs** • برای انتخاب گزینه که ویندوز در اختیارتان قرار می‌دهد، انتخاب کنید، این گزینه را انتخاب نمایید.
  - I want to use the program in the CD-ROM drive** • برای انتخاب گزینه که برنامه در درایو CD-ROM قرار دارد، این گزینه را انتخاب کنید.
  - I want to locate the program manually** • برای یافتن مکان برنامه به صورت دستی، با استفاده از دکمه‌ی Browse، این گزینه را انتخاب نمایید.
 با انتخاب گزینه اول، بر روی دکمه‌ی Next کلیک کنید.

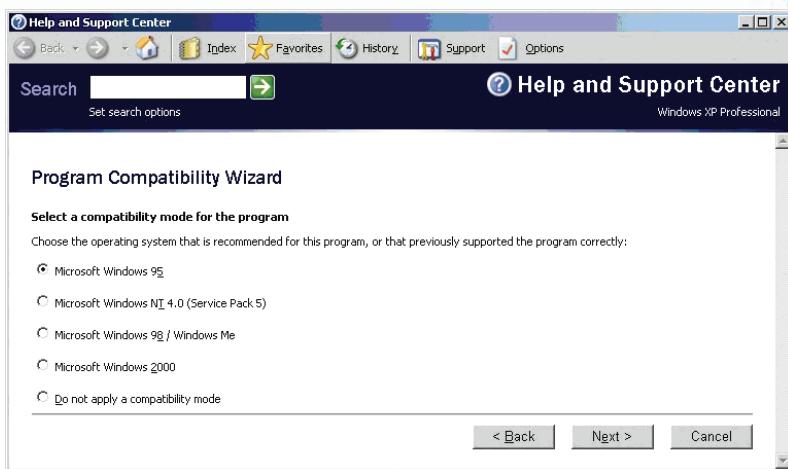
شکل ۱۲-۳ تعیین چگونگی انتخاب برنامه

۳- در پنجره‌ی شکل (۱۲-۳) لیست تمام برنامه‌هایی که روی کامپیوتر شما قرار دارد، نمایش داده می‌شود. برنامه‌ی مورد نظر خود را انتخاب و سپس دکمه Next را کلیک کنید.

شکل ۱۲-۴ انتخاب برنامه

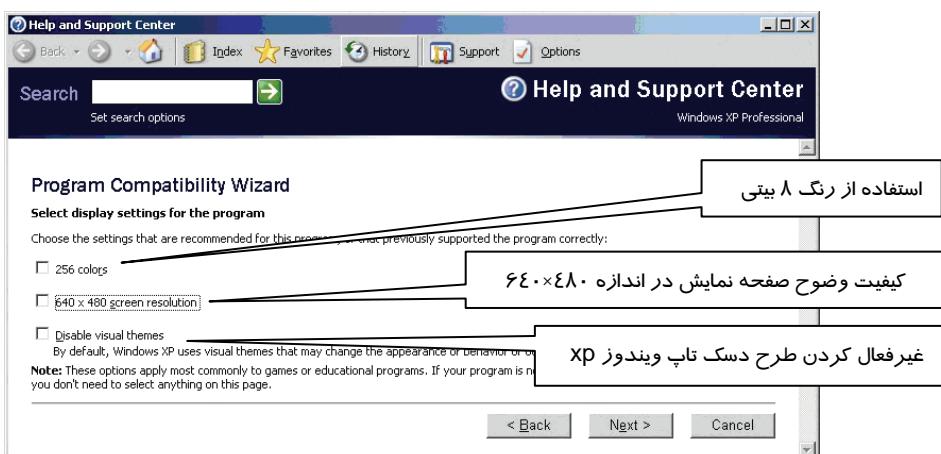
۴- در پنجره‌ی شکل (۱۲-۴)، سیستم‌عاملی را که برنامه‌ی انتخابی شما به آن نیاز دارد تا در آن سیستم‌عامل به صورت مجازی اجرا شود، انتخاب کنید سپس بر روی دکمه‌ی Next کلیک نمایید.

شکل ۱۴-۳ تعیین نوع سیستم عامل

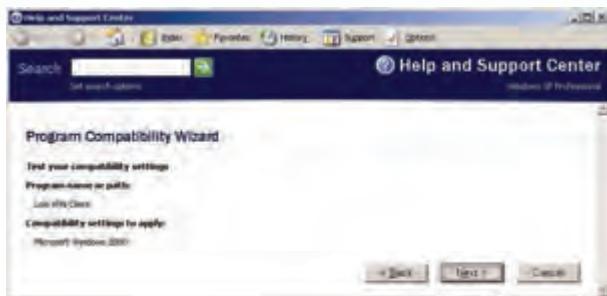
۵- اگر برنامه محدودیت‌های نمایشی دارد، یکی از گزینه‌های زیر را انتخاب کنید:

- استفاده از رنگ ۸ بیتی : 256 Colors
  - کیفیت وضوح صفحه نمایش در اندازه ۶۴۰×۴۸۰ : 640*480 screen Resolution
  - غیرفعال کردن طرح دسک تاپ ویندوز XP : Disable Visual Themes
- اگر برنامه محدودیت نمایشی ندارد، بدون انتخاب گزینه‌های بالا بر روی دکمه Next کلیک کنید(شکل ۱۵-۳).

شکل ۱۵-۳ تعیین محدودیت‌های نمایشی در صورت لزوم

۶- در پنجره‌ی بعد (شکل ۱۶-۳)، تنظیماتی را که انجام داده‌اید نمایش داده می‌شود. برای اجرای برنامه با این تنظیمات بر روی دکمه Next کلیک کنید.

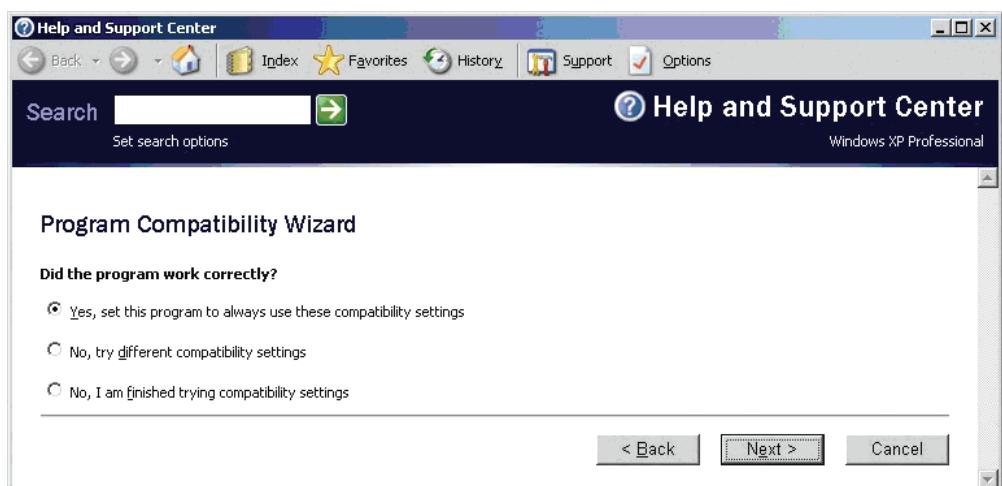

شکل ۱۶-۳ نمایش تنظیمات انجام گرفته برای اجرای برنامه

با تنظیماتی که انجام داده‌اید، برنامه اجرا می‌گردد.

۷- بعد از نمایش اجرای برنامه، در پنجره‌ی بعد (شکل ۱۷-۳)، به این پرسش که آیا برنامه با تنظیمات شما به درستی کار می‌کند، جواب مناسب بدھید:

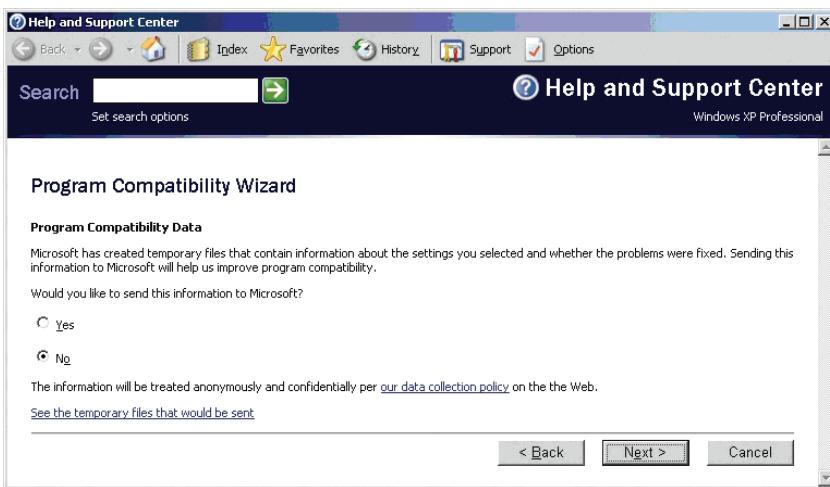
- **Yes, set this program to always use these compatibility settings** : اگر برنامه به درستی کار می‌کند و همواره می‌خواهد این مدل سازگاری انجام شود، این گزینه را انتخاب کنید.
- **No, try different compatibility settings** : اگر برنامه به درستی اجرا نمی‌شود و می‌خواهد تنظیمات دیگر را آزمایش کنید بر روی این گزینه کلیک کنید.
- **No, I am finished trying compatibility settings** : اگر به نظر می‌رسد که هیچ‌کدام از تنظیمات به درستی کار نمی‌کنند، این گزینه را انتخاب کنید.
- می‌توانید گزینه‌ی سوم را انتخاب کنید و از شرکت مایکروسافت برای ارسال داده‌ی سازگاری کمک بگیرید. برای این منظور بر روی دکمه‌ی Next کلیک نمایید.

شکل ۱۷-۳ تضمیم گیری بعد از نمایش اجرای برنامه

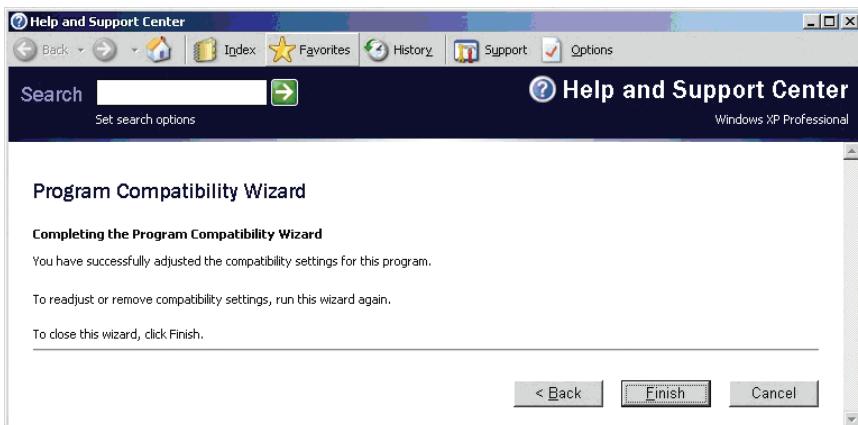

۸- برای ارسال اطلاعات برنامه به شرکت مایکروسافت و رفع مشکل برنامه، دکمه‌ی Yes را کلیک کنید که در این صورت از طریق مایکروسافت، داده‌ی سازگاری ارسال می‌گردد. اگر اکنون به اینترنت اتصال ندارید، دکمه‌ی No را انتخاب کنید و بر روی دکمه‌ی Next کلیک نمایید.

شکل ۳-۱۸

در پنجره‌ی پایانی (شکل ۳-۱۹) بر روی دکمه‌ی Finish کلیک کنید.

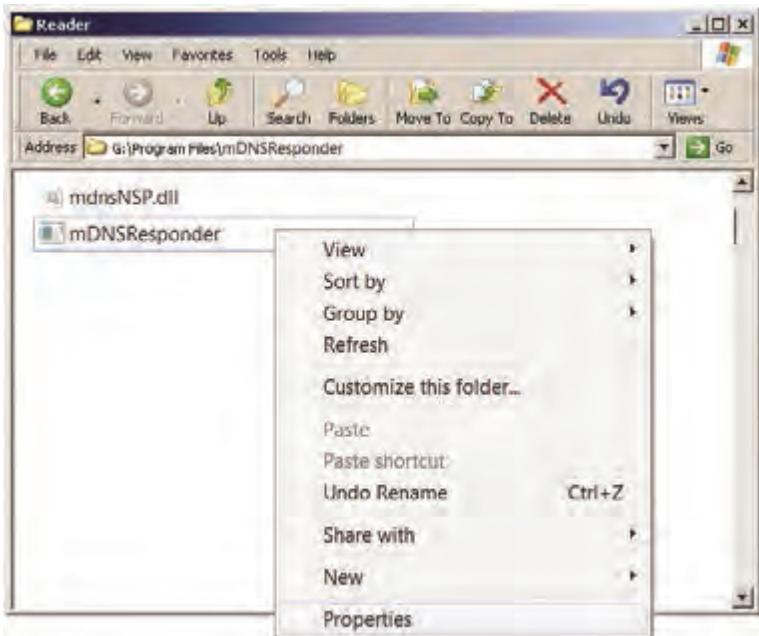
شکل ۳-۱۹ پنجره‌ی پایانی مد سازگاری

۳-۳ یک روش سریع برای تنظیم مد سازگاری

برای اجرای برنامه در مد سازگاری به روش سریع، به ترتیب زیر عمل کنید:

- ۱- بر روی نام برنامه راست کلیک کرده، گزینه Properties را انتخاب نمایید(شکل ۳-۲۰).

شکل ۳-۲۰ روش سریع برای تنظیم مد سازگاری

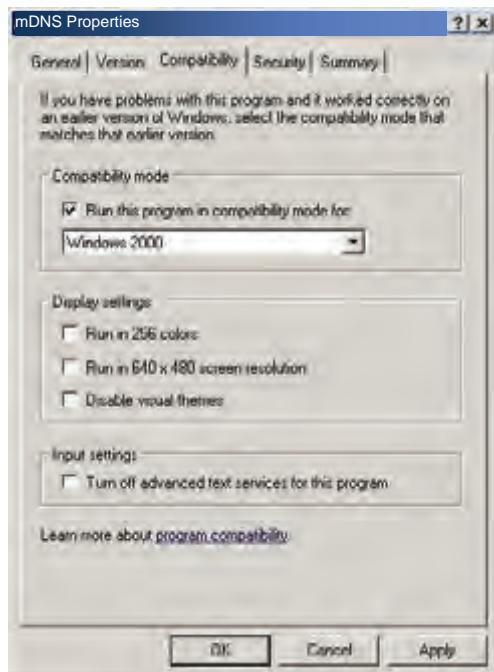
- ۲- بر روی زبانه Compatibility کلیک نمایید(شکل ۳-۲۱).

۳- گزینه Run this program in compatibility mode for را فعال کنید.

۴- در لیست کشویی، مد سازگاری مورد نظر را انتخاب کنید.

۵- در صورت لزوم از بخش Display setting محدودیت‌های نمایشی را همانند روش قبل انتخاب کنید.

۶- بر روی دکمه‌ی OK کلیک کنید.

شکل ۳-۲۱ پنجره‌ی تنظیم مد سازگاری

۳-۹ زبان تخصصی

Most programs run properly on Windows XP. The exceptions are some older games and other programs that were written specifically for an earlier version of Windows. To run your program on Windows XP, try the following:

1. Run the Program Compatibility Wizard.
2. Update your program, drivers, or hardware.

با توجه به متن، به سؤال‌ها پاسخ مناسب دهید.

1. Which one is true about the text?
  - a) All programs run properly on Windows XP.
  - b) some programs that were written specifically for an earlier version of Windows, can't run on Windows XP.
  - c) you can run some older games that were written specifically for an earlier version of Windows, in the Program Compatibility Wizard.
  - d) B and C
2. what do you do, to run your older program on windows xp?
  - a) Run the program compatibility wizard .
  - b) Update your program, drivers, or hardware.
  - c) All programs run properly on Windows XP.
  - d) a and b

- در هنگام راهاندازی کامپیوتر از طریق دیسک سخت ابتدا نرم‌افزارهای موجود در BIOS. مجموعه‌ای از عملیات را به منظور آماده‌سازی کامپیوتر انجام می‌دهند. پس از اتمام عملیات BIOS مرحله‌ی بارگذاری سیستم‌عامل به درون حافظه آغاز می‌شود.
- مرحله‌ی Boot ویندوز دارای ۴ مرحله‌ی می‌باشد:
  - مرحله‌ی بارگذاری اولیه
  - انتخاب سیستم‌عامل
  - شناسایی سخت‌افزار
  - انتخاب پیکربندی

که در مرحله‌ی انتخاب سیستم‌عامل، فایل boot.ini به‌وسیله فایل Ntldr خوانده می‌شود.

- فایل boot.ini یک فایل متغیر است که شامل گزینه‌هایی در ارتباط با راهاندازی کامپیوتر است. این فایل، مدت زمان انتظار برای انتخاب سیستم‌عامل، محل فیزیکی سیستم‌عامل پیش‌فرض جهت راهاندازی کامپیوتر، نام، تعداد و محل ذخیره‌ی سیستم‌عامل‌های موجود در کامپیوتر را نشان می‌دهد.
- برای ویرایش فایل‌هایی با پسوند ini می‌توانید در کادر Run، متن Msconfig را تایپ کنید و در پنجره‌ی System Configuration گزینه‌های مورد نظر خود را انتخاب کنید.
- فهرست System32 حاوی اطلاعات بسیار ارزشمندی سیستمی ویندوز مانند فایل‌های رجیستری است اگر ویروس به این فهرست حمله کند، کامپیوتر از کار می‌افتد.
- رجیستری یک بانک اطلاعاتی است که تنظیمات سخت‌افزار و نرم‌افزار در آن ذخیره می‌شود.
- اگر برنامه‌ای در ویندوز XP اجرا نمی‌شود، باید آن را در مد سازگاری که در مسیر Start\All Programs\Accessories\Program Compatibility Wizard قرار دارد، اجرا کنید. شما می‌توانید برنامه‌ی مورد نظرتان را انتخاب و تعیین کنید که برنامه با چه سیستم‌عاملی سازگار است. برنامه‌ی شما با آن سیستم‌عاملی که سازگار است اجرا می‌شود.

واژه‌نامه

Accidentally	اتفاقی، ناگهان
Alternate	منتاوب بودن، تعویض
Appear	ظاهر شدن
Boot	راه‌اندازی
Change	تغییر دادن
Check	بررسی کردن
Command Line	خط فرمان
Compatibility	سازگاری
Configuration	پیکربندی
Different	متفاوت
Disable	غیرفعال
Encrypt	رمزدار کردن
Explorer	جستجو‌گر
Hide	مخفي کردن
Hidden	مخفي
In order to	به منظور
Mode	وضعیت، طریقه
Operating System	سیستم‌عامل
Protected	محافظت شده
Safe boot	راه‌انداز مطمئن
Settings	تنظیمات
Shell	پوسته
Specify	مشخص کردن
Support	تگهداری کردن، پشتیبانی
Try	سعی کردن
Utility	برنامه‌های سودمند
Visual	دیدنی، بصری

آزمون تئوری

گزنه‌ی صحیح را انتخاب کنید.

HKEY_CURRENT_USER - بـ HKEY_CLASSES_ROOT - الفـ

HKEY_LOCAL_MACHINE -> HKEY_CURRENT_CONFIG ->

۴- کلید از پیش تعریف شده HKEY_CLASSES_ROOT شامل چه اطلاعاتی است؟

الف-اطلاعات تناظر فایل‌ها و سایر تنظیمات مربوط به فایل‌ها

ب- اطلاعات پیکربندی کاربری که در حال حاضر به سیستم وارد شده است.

ج- اطلاعات پیکربندی ویژه‌ای است که هر کاربر در سیستم اعمال کرده است.

د- اطلاعات پیکربندی سخت افزار که به وسیله ویندوز XP شناخته شده است.

Journal of Health Politics, Policy and Law, Vol. 35, No. 4, December 2010
DOI 10.1215/03616878-35-4 © 2010 by The University of Chicago

جیلیان و مارکو پالینی از اینجا شروع کردند و در آن سال میلادی این دو نفر از این مکان برخاستند.

Win.i	۵- ..... یک بانک اطلاعاتی مهم از اطلاعات پیکربندی ویندوز می باشد.
System.ini	۶- در ویندوز XP اطلاعات رجیستری در فایل های ..... ذخیره می شوند.
Registry	۷- بر اساس قابلیت ..... ، اگر در کامپیوتراز یک سیستم عامل وجود داشته باشد
Boot.ini	در هنگام راه اندازی کامپیوترا، نام سیستم عامل از کاربر پرسیده می شود.
Config	۸- فایل ..... جزء فایل Hive به شمار می آید.
Hive	۹- فایل های رجیستری در پوششی ..... قرار دارند.
Security	

در حای خالی عبارت مناسب قرار دهید.

- ۱۰- واژه‌ی ..... به منزله‌ی بارگذاری سیستم عامل در حافظه می‌باشد.
  - ۱۱- در فایل ..... می‌توان فرایند راهاندازی سیستم را تعیین کرد.

- ۱۲- فهرست پارتیشن Boot در فایل ..... ذخیره می‌گردد.
- ۱۳- فایل ..... تنظیمات اعمال شده در Control Panel را ذخیره می‌کند.
- ۱۴- در فایل ..... مدت زمان انتظار برای انتخاب سیستم عامل تعیین می‌گردد.
- ۱۵- گزینه‌ی Minimal واقع در پنجره‌ی Boot.ini یکی از حالت‌های راهاندازی ویندوز در حالت ..... می‌باشد.
- ۱۶- گزینه‌ی Safe Mode With Command ..... واقع در پنجره‌ی Boot.ini، راهاندازی ویندوز در حالت Line می‌باشد.
- ۱۷- اگر می‌خواهید رجیستری را تغییر دهید، باید برنامه‌ی ..... را اجرا نمایید.
- ۱۸- برنامه‌ی نصب Windows XP همیشه آخرین سیستم‌عاملی را که نصب کردۀاید به عنوان سیستم‌عامل پیش‌فرض در فایل ..... قرار می‌دهد.

به پرسش‌های زیر پاسخ تشریحی بدهید.

- ۲۰- چهار مرحله‌ی Boot را نام ببرید.
- ۲۱- عبارات زیر را توضیح دهید:
الف) Boot.ini	ب) BIOS	ج) MBR
- ۲۲- محل فایل‌های با پسوند .ini در کجا قرار دارد؟
- ۲۳- رجیستری چیست و شامل چه اطلاعاتی می‌باشد؟
- ۲۴- در برگه‌ی boot.ini واقع در پنجره‌ی System Configuration وظیفه‌ی دکمه‌ی Check All Boot Paths چیست؟
- ۲۵- برخی از مؤلفه‌هایی را که به رجیستری دسترسی دارند نام ببرید.

آزمون عملی

- ۱- فایل Boot.ini را مشاهده کنید.
  - ۲- ویرایش فایل boot.ini از طریق System Configuration چگونه است؟
  - ۳- در فایل boot.ini، مدت زمان انتظار برای انتخاب سیستم‌عامل را روی ۲۵ ثانیه تنظیم کنید.
  - ۴- در صورت داشتن هر دو ویندوز XP و 98 در سیستم، سیستم‌عامل پیش‌فرض را ویندوز ۹۸ تنظیم کنید و پس از آزمایش، تغییرات را به صورت اولیه بازگردانید.
-
-
-
-
-

شماره استاندارد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ۱۵/۱/۲ - ف ه

شماره استانداردسازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور ۳-۴۲/۲۴/۱۰/۳

۹۴

فصل چهارم

هدف کلی فصل:

توانایی تنظیم امکانات ابزارهای اجرایی

اهداف رفتاری (جزئی)

پس از مطالعه‌ی این فصل ، از فرآگیر انتظار می‌رود که :

- سرویس‌های پر کاربرد را شناسایی کند و بتواند آن‌ها را اجرا و متوقف کند.
- برنامه Event viewer را اجرا کند و انواع رویدادها را تشخیص دهد و LOG‌ها را ذخیره نماید.
- مدیریت دیسک را انجام دهد.
- به اطلاعات سیستم از طریق System information دسترسی پیدا کند.

زمان (ساعت)	
عملی	تئوری
۸	۴

مقدمه

در این فصل با چندین ابزار موجود در ویندوز XP که برای پیکربندی و عیب‌یابی سیستم‌عامل، اطلاعات سیستم و مدیریت آن است آشنا می‌شویم، همچنین کار با سرویس‌ها یا برنامه‌هایی را فرا خواهید گرفت که در پس زمینه درون یک کامپیوتر وظایف سیستمی خاصی برای دیگر برنامه‌ها انجام می‌دهند. همچنین با استفاده از Event viewer روبردهایی که ویندوز XP در Log‌های مختلف ثبت می‌کند را مشاهده خواهید کرد. Log‌ها فایل‌های مخصوصی هستند که حوادث قابل توجه کامپیوتر را ضبط و نگهداری می‌کنند. با مشاهده جزئیات این حوادث کاربران حرفه‌ای قادرند مشکلات ویندوز را عیب‌یابی نمایند.

۱-۴ اصول کار با سرویس‌های پر کاربرد و طریقه اجرا و توقف آن

سرویس‌ها (Services)، برنامه‌ها یا فرایندهایی هستند که به همراه ویندوز XP آغاز به کار می‌کنند و عملکردهای لازم برای دیگر برنامه‌ها و مولفه‌های سیستم‌عامل را فراهم می‌کنند.

سرویس‌ها قبل از Log on کاربر اجرا می‌شوند بنابراین یک سرویس وظایف خود را بدون اینکه یک کاربر Log on کند، انجام می‌دهد. برخی از سرویس‌ها به سرویس‌های دیگری وابسته‌اند، به این معنا که باید سرویس‌های دیگر اجرا شوند تا سرویس‌های وابسته به آن‌ها بتوانند آغاز به کار کنند. ویندوز XP این وابستگی‌ها را به ترتیب اجرا کردن سرویس‌ها در نظر می‌گیرد.

۱-۱-۴ مدیریت سرویس‌ها با استفاده از کنسول Services

کنسول Services یک روش اصلی برای مدیریت سرویس‌ها در کامپیوتر می‌باشد. با استفاده از مراحل زیر می‌توانید به کنسول Services دست پیدا کنید:

- در پنجره Control panel روی آیکن Administrative Tools دابل کلیک کنید (شکل ۱-۴).

شکل ۱-۴ پنجره Control panel

۲- در پنجره‌ی Administrative tools (شکل ۴-۲) روی آیکن Services دابل کلیک کنید.

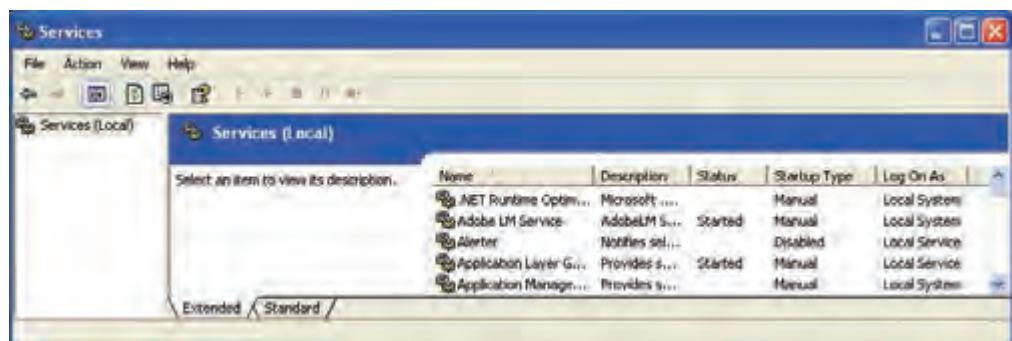

شکل ۴-۲ انتخاب کنسول Services

در سمت راست کنسول یک فهرست طولانی از سرویس‌ها موجود است (شکل ۴-۳).

- در ستون Name نام سرویس دیده می‌شود.
- در ستون Description یک توضیح کوتاه در مورد سرویس نوشته شده است.
- در ستون Status وضعیت جاری سرویس نشان داده می‌شود که آیا اجرا شده و یا متوقف شده است.
- در ستون Startup type نوع شروع به کار سرویس را می‌بینید که شامل موارد زیر است:
  - Automatic: سرویس در جریان Startup ویندوز به صورت خودکار اجرا می‌شود.
  - Manual: سرویس به صورت دستی اجرا می‌شود.
- سرویس غیرفعال است. قبل از این‌که بتوانید سرویس را Start کنید باید سرویس را به حالت Disabled تنظیم کنید.

Manual یا Automatic

شکل ۴-۳ انتخاب یک سرویس

زمانی که یک سرویس را انتخاب می‌کنید، توضیحی درباره عملکرد آن سرویس در سمت چپ پنجره دیده می‌شود. مثلاً عملکرد سرویس Print Spooler آن است که فایل‌ها را برای چاپ شدن به حافظه انتقال دهد.

۱-۴ انواع روش‌های کنترل یک سرویس

در این قسمت، حالت‌های مختلف کنترل یک سرویس بررسی می‌شود:

۱-۴ متوقف کردن یک سرویس (Stop)

در این حالت سرویس دیگر در دسترس نخواهد بود. برای سرویس‌هایی که Start Up type از نوع باشد، سرویس تا زمانی که دوباره آن را Start کنید، راهاندازی مجدد نمی‌شود.

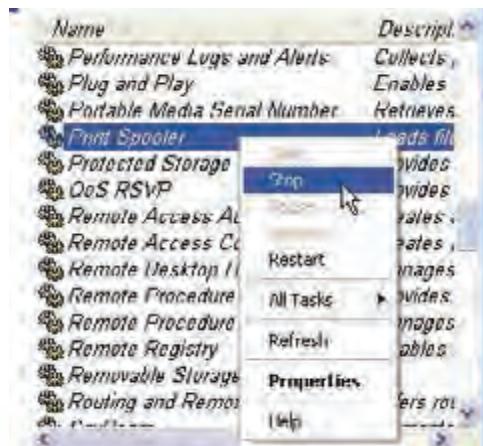
چگونه می‌توان یک سرویس را متوقف کرد؟

روی سرویس مورد نظر کلیک راست کنید و Stop را انتخاب نمایید(یا از پیوند Stop استفاده نمایید).

سرویس Print spooler را متوقف کنید.

- ۱- در پنجره Control Panel روی آیکن Administrative Tools دابل کلیک کنید.
- ۲- در پنجره Services روی سرویس Print Spooler کلیک راست کنید و دستور Stop را انتخاب نمایید.

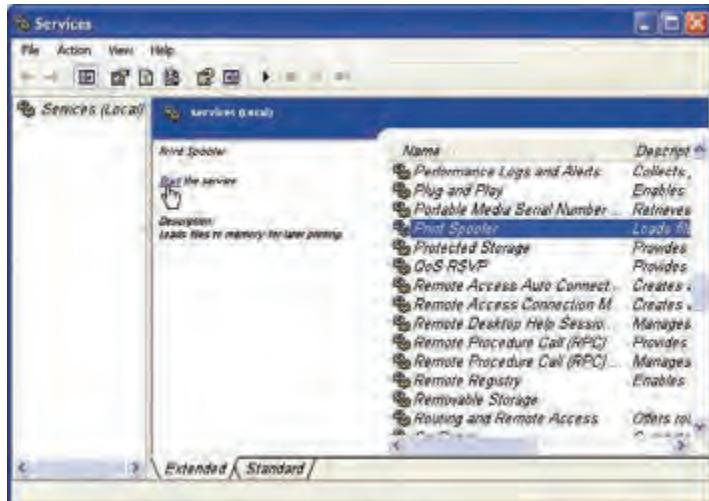

شکل ۱-۴-۴ متوقف کردن یک سرویس

۴-۱-۲-۲ اجرای یک سرویس (Start)

در (شکل ۴-۵) برای اجرا کردن یک سرویس ابتدا آن سرویس را انتخاب سپس روی پیوند Start کلیک کنید.

شکل ۴-۵ اجرا کردن یک سرویس

۴-۱-۲-۳ توقف موقت یک سرویس (Pause)

برخی از سرویس‌ها را می‌توان Pause کرد، در این موقع سیستم عامل، ارتباطات جدید را نمی‌پذیرد اما ارتباطات موجود را که در حال سرویس‌دهی هستند قطع نمی‌کند.

مثال ۴-۲

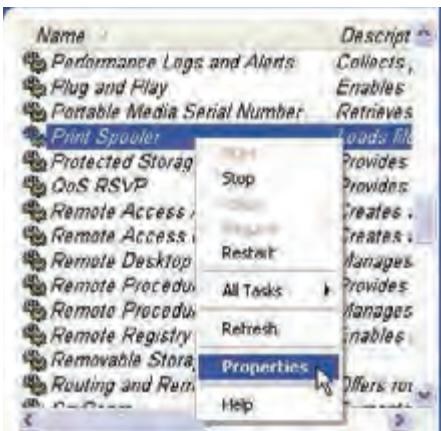
سرویس World wide web publishing این امکان را به کاربر می‌دهد که به یک سایت وب در یک کامپیوتر محلی متصل شود، زمانی که این سرویس را Pause کنید، دیگر اجازه اتصال کاربران به وب سایت‌های محلی داده نمی‌شود اما ارتباط کاربران موجود، از سایت وب قطع نخواهد شد. برای Pause کردن یک سرویس، ابتدا روی آن کلیک راست کنید و دستور را انتخاب نمایید.

۴-۱-۴ تغییر نوع Startup یک سرویس

در کادر Properties از یک سرویس، تنظیمات دیگری نیز علاوه بر دستورات قبلی وجود دارد. یکی از این تنظیمات تغییر نوع Startup یک سرویس است.

مثال ۳-۴ سرویس Print spooler را روی حالت Automatic تنظیم کنید.

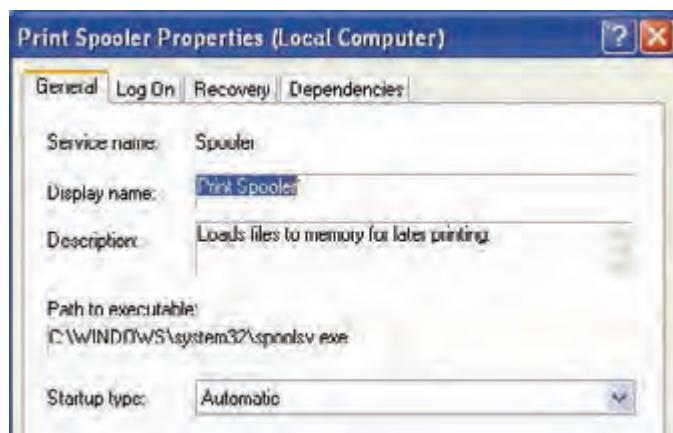
شکل ۶-۶ انتخاب گزینه Properties

۱- در پنجره‌ی Control panel روی آیکن Administrative Tools (دابل کلیک کنید).

۲- روی آیکن Services (دابل کلیک کنید).

۳- روی سرویس Print Spooler کلیک راست کنید و گزینه Properties را انتخاب نمایید(شکل ۶-۷).

در زبانه General اطلاعاتی از قبیل نام سرویس و مسیر فایل اجرایی آن در اختیار شما قرار داده شده است. با استفاده از لیست موجود در قسمت Startup type یکی از گزینه‌های Disable , Manual , Automatic قابل انتخاب است.

شکل ۶-۷ تب General

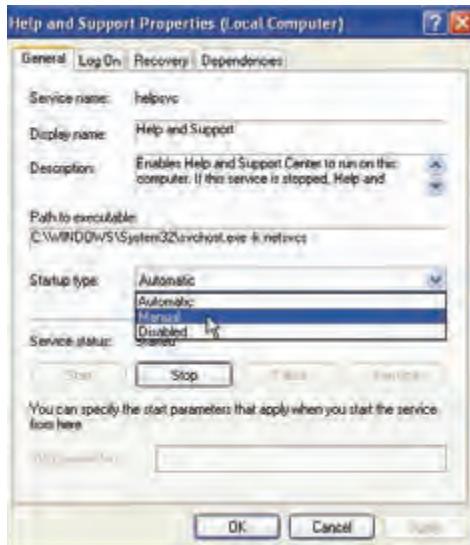
۴- قسمت Startup type را روی Automatic تنظیم کنید(شکل ۶-۷).

سرویس Help and Support را در حالت Manual تنظیم کنید.

۱۰۱

۱- برنامه Control Panel را Administative Tools

اجرا کنید. (Administrative Tools)

۲- روی آیکن Services ( ) دابل کلیک کنید.

۳- روی سرویس Help and Support کلیک راست

کنید و گزینه Properties آن را انتخاب نمایید.

۴- در قسمت Startup type، گزینه Manual را انتخاب

کنید(شکل ۴-۸).

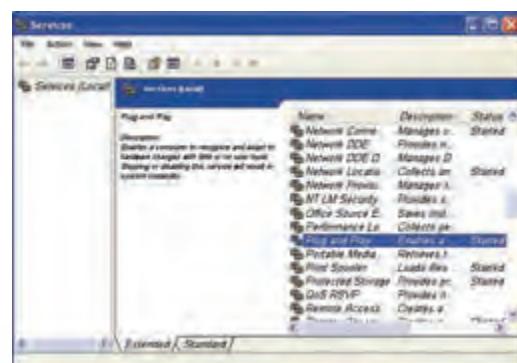
شکل ۴-۸ انتخاب گزینه Manual

آیا می‌دانید که ...

وظیفه سرویس Plug and play چیست؟ این سرویس باعث می‌شود که یک کامپیوتر تغییرات سخت‌افزاری را با حداقل یا بدون دخالت کاربر تشخیص داده و با آن تغییرات تطبیق پیدا کند. به عنوان مثال به محض اتصال یک حافظه جانی به سیستم، با استفاده از این سرویس، رایانه قادر به شناسایی آن بدون معرفی این سخت‌افزار می‌شود.

آیا می‌توان این سرویس را Stop یا Disable کرد؟ خیر.

شکل ۱۰-۴ سرویس Plug and Play

۴-۲ کار برد Event Viewer

یکی از ابزارهای مفید ویندوز XP، برنامه Event viewer است. هنگامی که در یک سیستم خطأ رخ می‌دهد، برای عمل عیب‌یابی (Troubleshooting) و اجرای بهتر، برنامه Event viewer مفید است.

تعریف رویداد (Event)

منظور از رویداد، اتفاقی است که در سیستم یا محیط برنامه صورت می‌گیرد. با استفاده از رویدادها، وکنش بین سیستم و کاربر کنترل می‌شود. در صورت بروز یک رویداد خاص یک Event فعال می‌شود و عملی را انجام می‌دهد.

رویدادهای سیستم (Event) به وسیله‌ی اجزای سیستم ثبت می‌شوند (مانند درایورهای سخت‌افزار).

مثال ۴-۵

اگر در هنگام عمل بارگذاری در یک درایور، اشتباهی رخ دهد یک رویداد سیستمی رخ می‌دهد و یک فایل Log برای سیستم نوشته می‌شود.

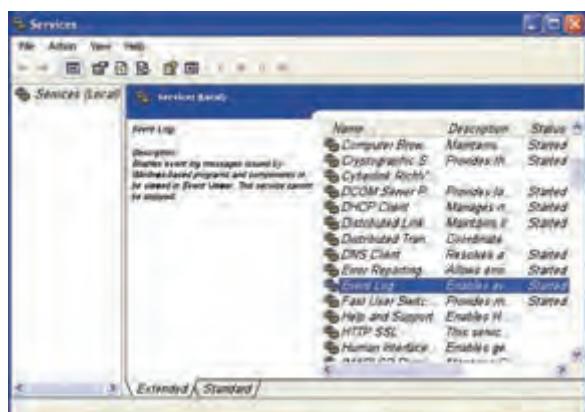
با استفاده از Event Viewer می‌توانید عملیات مختلفی از قبیل مشاهده‌ی محتویات فایل‌های Log و جستجوی رویدادهای خاص در آن‌ها را انجام دهید.

آیا می‌دانید که ...

وظیفه‌ی سرویس Event log چیست؟ این سرویس قادر است پیام‌های فایل log را که به وسیله‌ی مؤلفه‌ها و برنامه‌های وابسته به ویندوز صادر می‌شود در Event Viewer قرار دهد.

آیا می‌توان این سرویس را متوقف کرد؟ خیر

شکل ۴-۹ سرویس Event log

Windows XP Professional های Log ۱-۲

برای مشاهده فایل‌های Log، ویندوز XP استفاده می‌شود، به صورت پیش‌فرض سه Log در Event Viewer وجود دارد که به شرح هر یک از آن‌ها می‌پردازیم:

الف) ثبت Applicatione

شامل خطاهای هشدارها یا اطلاعاتی است که به وسیله برنامه‌ها ایجاد می‌شود. اگر یک برنامه‌ی کاربردی در حال صدمه دیدن باشد و یا به طور ناقص اجرا شود شما باید فایل‌های Application Log را بررسی کنید تا با بررسی بیغام‌های خطای راه درست را انتخاب نمایید (از قبیل یک برنامه بانک اطلاعاتی، یا یک برنامه پست الکترونیک).

Security (

شامل اطلاعات مربوط به موفق یا ناموفق بودن رویدادها است.

System (2)

شامل خطاهای هشدارها و اطلاعاتی است که ویندوز XP ایجاد می‌کند. اگر یک وسیله‌ی سخت‌افزاری نتواند بارگذاری شود و یا به طور ناقص عمل کند شما برای پیدا کردن به علت این امر، باید به Event viewer مراجعه کنید جون این وسیله به شکل صحیح کار نمی‌کند و مشکلات آن در فایل System Log ثویت شده است.

مثال ٤-

فرض کنید که هنگام راهاندازی کامپیوچر، کارت صدا خراب می‌شود، در نتیجه صدای Wave قطع می‌شود. در این هنگام یک پیغام خطأ صادر می‌شود و در رویدادها ثبت می‌کردد. شما پس از باز کردن برنامه Event viewer یک رویداد را در فایل log System می‌بینید که شامل یک پیغام در رابطه با این موضوع می‌باشد.

نکته: ویندوز مشخص می‌کند که کدام رویداد در System Log ثبت شود.

۲-۴ نمایش رویدادها توسط Event Viewer

برای باز کردن Event Viewer و مشاهده رویدادهای یک Log به صورت زیر عمل کنید:

- ۱- از منوی Start روی Control Panel کلیک کنید.

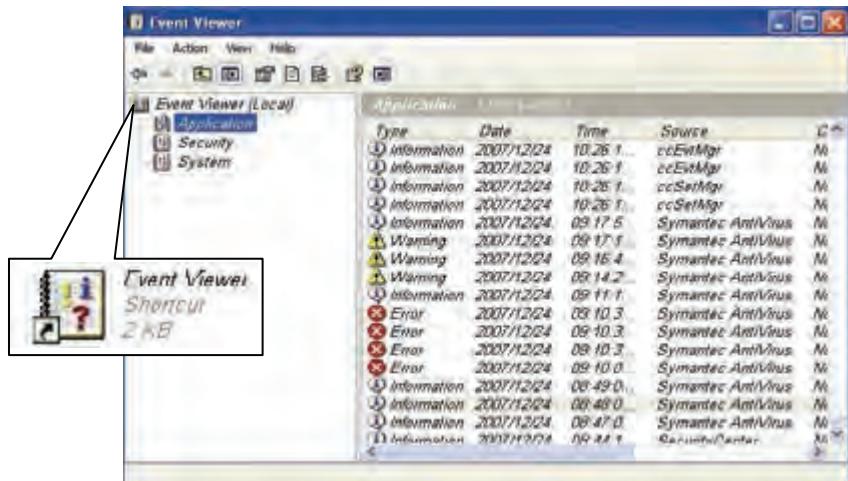
۲- در پنجره Control Panel روی آیکن Administrative Tools کلیک کنید.

۳- در نتیجه Administrative tools روی آیکن Event Viewer کلیک کنید.

۴- در سمت چپ این پنجره روی Application کلیک کنید. ویندوز رویدادهای درون این فایل را در سمت راست پنجره به نمایش در می‌آورد(شکل ۱-۱۱).

شکل ۱-۱۱ Application Log رویدادهای

در جدول زیر بررسی سه نوع رویداد آمده است :

جدول ۱-۴ رویدادهای Event Viewer

نام رویداد	زمان وقوع رویداد
Error	هنگامی که یک سرویس یا یک برنامه در هنگام آغاز شدن و یا بارگذاری شدن خطأ انجام دهد، این نوع رویداد نوشته می‌شود.
Information	هنگامی که یک سرویس یا برنامه به‌طور موفقیت‌آمیز شروع می‌شود، این نوع رویداد در Log ثبت می‌شود.
Warning	هنگامی که یک شرط اتفاق می‌افتد که می‌تواند به مفهوم یک مشکل در آینده باشد، این رویداد در Log ثبت می‌شود.

مثال ۷

اگر درایور کارت شبکه خراب شود (خطا کند) رویداد Error ثبت می‌شود و مفهوم آن این است که کلیه پروتکل‌های شبکه که با کارت شبکه در ارتباط هستند نیز دچار مشکل می‌شوند. چنانچه برنامه‌ای Hang کند باز هم این خطأ ثبت می‌شود.